

KOMPETANS

Klasik Kurum ve Yeterlik Sınavlarına Hazırlık Kitabı

Bu çalışma, başta Maliye Bakanlığı olmak üzere, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının giriş, yeterlik, mülakat ve görevde yükselme sınavlarına hazırlık amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmanın temeli, Maliye Uzmanlığı yeterlik sınavına hazırlık kapsamında olmasının yanında, Defterdar Uzmanlığı, Mali Hizmetler Uzmanlığı, Vergi Müfettişliği yeterlik sınavlarına hazırlanan kimselere de hitap etmektedir. Ayrıca Defterdar Yardımcılığı sınavı ve Maliye Bakanlığı ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının görevde yükselme ve mülakat sınavlarına hazırlanan kimseler de bu çalışmadan yararlanabilir.

Bu çalışma hazırlanırken, yürürlükte olan güncel mevzuat temel alınmış, anlaşılabilirliği artırmak için çeşitli akademik, ders ve sınavlara hazırlık kitaplarına başvurulmuştur. Bu çalışma, klasik usulde soru ve cevap şeklinde hazırlanmış olup, böylece, klasik sınavlara ve mülakat sınavlarına hazırlanmanın kolaylaştırılması ile sınavlara hazırlanan kimselere konulara ilişkin bakış açısı kazandırılması amaçlanmıştır. Bu çalışmada 1000'i aşkın soru cevap yer almaktadır.

Bu çalışma, Maliye Bakanlığı özelinde çalışan yaklaşık 28.000 personel ile genel olarak kamu kurumlarında çalışan tüm kamu görevlilerine hitap etmektedir. Çalışma hakkında bilgi edinebilmeniz adına kitabın içindekiler bölümü ve örnek sorular sizlere sunulmuştur.

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KAMU HARCAMALARI

5018 SAYILI KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU

4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU

6085 SAYILI SAYIŞTAY KANUNU

KAMU İÇ KONTROL REHBERİ

GENEL YÖNETİM MUHASEBE YÖNETMELİĞİ

MERKEZİ YÖNETİM MUHASEBE YÖNETMELİĞİ

İKİNCİ BÖLÜM

KAMU GELİRLERİ

213 SAYILI VERGİ USUL KANUNU

6183 SAYILI AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ
HAKKINDA KANUN

193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNU

5520 SAYILI KURUMLAR VERGİSİ KANUNU

3065 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU

4760 SAYILI ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KAMU MALLARI YÖNETİMİ

2886 SAYILI DEVLET İHALE KANUNU

HAZİNE TAŞINMAZLARININ İDARESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

3402 SAYILI KADASTRO KANUNU

4706 SAYILI HAZİNEYE AİT TAŞINMAZ MALLARIN
DEĞERLENDİRİLMESİ VE KATMA DEĞER VERGİSİ
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN

3194 SAYILI İMAR KANUNU

6292 SAYILI ORMAN KÖYLÜLERİNİN KALKINMALARININ
DESTEKLENMESİ VE HAZİNE ADINA ORMAN SINIRLARI DIŞINA
ÇIKARILAN YERLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ İLE HAZİNEYE
AİT TARIM ARAZİLERİNİN SATIŞI HAKKINDA KANUN

2644 SAYILI TAPU KANUNU

5018 SAYILI KANUN KAMU MALLARI HÜKÜMLERİ

4721 SAYILI TÜRK MEDENİ KANUNU

TAPU SİCİL TÜZÜĞÜ

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MALİ SUÇLARLA MÜCADELE

5549 SAYILI SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ ÖNLENMESİ
HAKKINDA KANUN

6415 SAYILI TERÖRİZMİN FİNANSMANIN ÖNLENMESİ
HAKKINDA KANUN

SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ VE TERÖRÜN
FİNANSMANININ ÖNLENMESİNE DAİR TEDBİRLER HAKKINDA
YÖNETMELİK

SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ VE TERÖRÜN
FİNANSMANININ ÖNLENMESİNE İLİŞKİN YÜKÜMLÜLÜKLERE
UYUM PROGRAMI HAKKINDA YÖNETMELİK

MASAK GENEL SORULAR

BEŞİNCİ BÖLÜM

KAMU PERSONELİ

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU

2914 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM PERSONEL KANUNU

399 SAYILI KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ PERSONEL
REJİMİNİN DÜZENLENMESİNE DAİR KHK

375 SAYILI KHK

178 SAYILI MALİYE BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ
HAKKINDA KHK

6245 SAYILI HARCIRAH KANUNU

ALTINCI BÖLÜM

KAMU HUKUKU VE ÖZEL HUKUK

2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI

İDARE HUKUKU

2577 SAYILI İDARİ YARGILAMA USULÜ KANUNU

6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNU

5326 SAYILI KABAHAHLER KANUNU

659 SAYILI KHK

YEDİNCİ BÖLÜM

TEFTİŞ, DENETİM, İNCELEME VE SORUŞTURMA

3628 SAYILI MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI, RÜŞVET VE
YOLSUZLUKLARLA MÜCADELE KANUNU

4483 SAYILI MEMURLAR VE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN
YARGILANMASI HAKKINDA KANUN

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU DİSİPLİN
HÜKÜMLERİ

5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU (GENEL HÜKÜMLER)

MALİYE UZMANLIĞI YÖNETMELİĞİ

ÖRNEK SORULAR

1. 5018 Sayılı Kanununa göre kamu maliyesinin tanımını yaparak temel ilkelerini sıralayınız.

Kamu maliyesi; gelirlerin toplanması, harcamaların yapılması, açıkların finansmanı, kamunun varlık ve borçları ile diğer yükümlülüklerinin yönetimini kapsar.

Kamu maliyesi, merkezden ve yerinden yönetim esaslarına göre yürütülür. Kamu idarelerinin görevleri, ilgili kanunlarında açık olarak belirlenir ve kaynakların dağıtımında esas alınır.

Kamu maliyesinin temel ilkeleri şunlardır:

- a) Kamu malî yönetimi uyumlu bir bütün olarak oluşturulur ve yürütülür.
- b) Kamu maliyesi, kamu görevlilerinin hesap verebilmelerini sağlayacak şekilde uygulanır.
- c) Maliye politikası, makroekonomik ve sosyal hedefler ile uyumlu bir şekilde oluşturulur ve yürütülür.
- d) Kamu malî yönetimi Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkına uygun şekilde yürütülür.
- e) Kamu malî yönetimi malî disiplini sağlar.
- f) Kamu malî yönetimi ekonomik, malî ve sosyal etkinliği birlikte sağlayacak şekilde kamusal tercihlerin oluşması için gerekli ortamı yaratır.
- g) Kamu idarelerinin mal ve hizmet üretimi ile ihtiyaçlarının karşılanmasında, ekonomik veya sosyal verimlilik ilkelerine uygun olarak maliyet-fayda veya maliyet-etkinlik ile gerekli görülen diğer ekonomik ve sosyal analizlerin yapılması esastır.

2. 5018 Sayılı Kanununa göre hazine birliği ne demektir?

Hazine Birlięi İlkesi, kamu idarelerinin tüm gelirleri ve giderlerinin Hazine veznelerine girmesi ve giderlerin bu veznelerden ödenmesi anlamına gelir. Merkezi yönetim kapsamına giren idareler, gelir, gider, tahsilat, ödeme, nakit planlaması ve borç yönetimini hazine birliği ilkesine göre yürütür.

Hazine birliğini, devletin tek kasası olması ve gelir bu kasaya girmesi ve ödemelerin bu kasadan yapılması, tüm veznelerin bu merkez kasanın şubesi şeklinde çalışması olarak ifade edebiliriz.

3. 5018 Sayılı Kanununa göre hesap verme sorumluluğu müessesesini açıklayınız.

Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.

4. 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunundan istisna olan 10 hükmü yazınız.

- Savunma güvenlik ve istihbaratla ilgili alımlar
- Finansman temini ve para basımına ilişkin işler
- İdarelerin yabancı ülkelerdeki kuruluşlarının yurtdışında yapmış olduğu alımlar
- Vakıf kültür varlıklarının onarımları ve restorasyonları ile çevre düzenlemesine ilişkin mal veya hizmet alımları,
- Kültür ve tabiat varlıklarını korumaya ilişkin yapılacak çalışmalar kapsamındaki mal ve hizmet alımları
- BOTAŞ tarafından ithalat yoluyla yapılacak spot sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) alımları
- Tanıkların korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerine göre alınacak koruma tedbirlerinin uygulanması için gerekli olan mal ve hizmet alımları,
- ÖSYM'nin sınav faaliyetlerine yönelik alımlar

- TRT'nin Anadolu Ajansından yapacağı alımlar
- Fakir ailelere kömür yardımı yapılması amacıyla, TKİ'nin kömür sahalarından yapacağı mal ve hizmet alımları

5. 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihale işlem dosyasında bulunması gereken belgeler nelerdir?

İhalesi yapılacak her iş için bir işlem dosyası düzenlenir. Bu dosyada;

- ✓ İhale yetkilisinden alınan onay belgesi
- ✓ Yaklaşık maliyete ilişkin hesap cetveli,
- ✓ İhale dokümanı,
- ✓ İlân metinleri,
- ✓ Adaylar veya istekliler tarafından sunulan başvurular veya teklifler
- ✓ İhale komisyonu tutanak ve kararları gibi ihale süreci ile ilgili bütün belgeler bulunur.

6. 6085 Sayılı Sayıştay Kanununa göre sayıştay mensupları kimlerdir?

Sayıştay mensupları şunlardır:

a) Meslek mensupları,

- ✓ Sayıştay Başkanı,
- ✓ Daire başkanları ve üyeler,
- ✓ Sayıştay denetçileri.

b) Başsavcı ve savcılar,

c) Yönetim mensupları.

7. Kamu İç Kontrol Standartlarına göre, iç kontrolün bileşenlerini sayınız.

İç Kontrolün Bileşenleri

- Kontrol ortamı,
- Risk değerlendirmesi,
- Kontrol faaliyetleri,

- Bilgi ve iletişim
- İzleme

8. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre, aşağıdaki kavramları tanımlayınız.

Gerçeğe uygun değer: Piyasa koşullarında muvazaasız bir işlemde bilgili ve istekli taraflar arasında bir varlığın el değiştirmesi veya bir borcun ödenmesi için belirlenen tutarı, ifade eder.

İtibari değer: Her türlü senetlerle, bono ve tahvillerin üzerinde yazılı olan değeri, ifade eder.

İz bedeli: Ekonomik ömrünü tamamladığı halde fiilen kullanılmasına devam edilen iktisadi kıymetler ile gerçek değeri tespit edilemeyen veya edilmesi uygun görülmeyen ancak, hesaplarda izlenmesi gereken iktisadi kıymetlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılan ve muhasebe kayıtlarında yer verilen en düşük tutarı, ifade eder.

Maliyet bedeli: Bir varlığın satın alınması, üretilmesi veya değerinin artırılması için yapılan harcamalar veya verilen kıymetlerin toplamını, ifade eder.

9. 213 Sayılı Vergi Usul Kanununa göre, vergi ehliyeti kavramını tanımlayınız.

Vergi kanunlarına göre, mükellef ya da sorumlu olabilmeyi ifade eder. Mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyet şart değildir.

Vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunması mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırmaz.

10. 6183 Sayılı Kanuna göre, borçlunun ölümü halinde amme alacağı nasıl tahsil olunur?

Borçlunun ölümü halinde, mirası reddetmemiş mirasçılar hakkında da bu kanun hükümleri uygulanır. Borçlunun ölümünden önce başlamış olan işlemlere devam edilir. Terekenin bir mahkeme

veya iflas dairesi tarafından tasfiyesini gerektiren haller bu hükmün dışındadır.

Mirasın tutulan defter gereğince kabulü halinde, mirasçı, deftere kaydedilmemiş olsa dahi amme alacağından mirastan kendisine düşen miktar ile sorumludur.

11. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununa göre, esnaf muaflığını kısaca açıklayınız.

GVK'nın 9'uncu maddesinde düzenlenen esnaf muaflığı müessesesi ile çok küçük çapta iş yapan, kazancı ile ancak geçimini sağlayan, gelir seviyesi yeterli olmayan kişilerin vergiden muaf tutulmaları sağlanmakta, bu muafiyetten vergi ödevlerini yerine getirmekte güçlük çekecek olan kişilerin yararlandırılması amaçlanmaktadır.

Esnaf muaflığından yararlananlara motorlu taşıt kullanmayan ve işyeri olmayan satıcılar, hallaç, kalaycı, lehimci, tamirci, hamal, bunlardan köylerde olup basit usule tabi olmanın genel şartlarını taşıyanlar, evlerinde makine kullanmaksızın dantel, havlu, çorap örenler, işyeri açmaksızın hurda toplayanlar örnek olarak verilebilir.

Esnaf muaflığından yararlanan kimseler gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinden aldıkları belgeleri saklamak zorundadırlar.

12. 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa göre, tam ve dar mükellefiyet kavramlarını açıklayınız.

Tam Mükellefiyet

Kurumlar vergisi mükellefi olan kurumlardan kanuni veya iş merkezi Türkiye içinde bulunanlardır. Bu kurumların yurtiçi ve yurtdışı tüm kazançları kurumlar vergisi kapsamındadır.

Dar Mükellefiyet

Kurumlar vergisi kapsamındaki kurumlardan kanunî ve iş merkezlerinin her ikisi de Türkiye'de bulunmayanlardır. Sadece Türkiye'de elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirilirler.

13. 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa göre, KDV oranı hakkında bilgi veriniz.

Vergiye tabi her bir işlem için Kanunun 28. maddesinde belirlenen KDV oranı %10'dur. Ancak Kanunda Bakanlar Kuruluna;

- ✓ Bu oranı, dört katına kadar artırmaya, %1'e kadar indirmeye,
- ✓ Bu oranlar dahilinde çeşitli mal ve hizmetler ile bazı malların perakende safhası için farklı vergi oranları tespit etmeye
- ✓ İnşaatın yapıldığı arsanın veya konutun vergi değeri ve bulunduğu yeri esas alarak konut teslimleri için farklı vergi oranları tespit etmeye yetki verilmiştir.

Bu kapsamda, uygulamada üç farklı KDV oranı söz konusudur. Genel oran % 18; indirimli oran % 1 ve % 8'dir. KDV oranı % 1 olarak tespit edilen mal teslimleri ile hizmet ifalarına yer verilen (I) sayılı listede esas olarak, temel gıda malları sayılmıştır. KDV oranı % 8 olarak tespit edilen (II) sayılı listenin A ve B başlıkları altında ise gıda maddeleri ve diğer mal ve hizmetlere yer verilmiştir. Ayrıca bu listelerde yer alan bazı tarımsal ürün ve gıda maddelerinde uygulanacak oran, mal teslimi veya hizmet ifasının toptan veya perakende olmasına göre içinde bulundukları listeye uygulanacak genel orandan farklılaştırılmıştır.

14. 2886 Sayılı Devlet İhale Kanununa göre, ihaleye katılabilme şartlarını yazınız.

Bu Kanuna göre, yapılacak ihalelere katılabilmek için;

- Kanuni ikametgah sahibi olmak,
- Gerekli nitelik ve yeterliği haiz bulunmak,
- İstenilen teminat ve belgeleri vermek zorunludur.

15. Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmeliğe göre, alt kiracılık müessesesini anlatınız.

Hazine taşınmazları, talepleri halinde kamu idarelerine, kanunla kendilerine verilen yetki ve görevleri yerine getirmek amacıyla; cari yıl kira bedeline ilave olarak kamu idaresi ile üçüncü kişi arasında düzenlenen kira sözleşmesinden elde edilen gelirin, cari yıl kira bedelinden fazla olan kısmının % 25'inin Hazineye ayrıca ödenmesi kaydıyla alt kiracılık hakkı da tanınmak suretiyle kiralama yapılabilir.

Gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerince kiralanan taşınmazın kiralama amacının asli unsuru dışında kalan ve yüzölçümün % 25'ini geçmeyen kısmının, kiracı tarafından üçüncü kişilere kiraya verilmesine, elde edilen kira gelirin % 25'inin Hazineye ödenmesi şartıyla Bakanlık tarafından izin verilebilir.

Bu madde uyarınca kendilerine alt kiracılık hakkı tanınan gerçek ve tüzel kişiler bu haklarını kısmen veya tamamen devredemez ve sözleşmelerine ortak alamaz.

16. 4706 Sayılı Kanuna göre, hazineye ait taşınmazların satış bedelinin taksitle ödenmesi hususunu anlatınız.

Hazineye ait taşınmazların satış bedeli taksitle de ödenebilir. Taksitle ödeme halinde, satış bedelinin en az dörtte biri peşin, kalanı en fazla iki yılda ve taksitlerle kanunî faizi ile birlikte ödenir. Üzerinde sınırlı aynî hak tesis edilmiş Hazineye ait taşınmazların satışında ise satış bedelinin en az %30'u peşin, kalanı 5 yılda, on taksitle ve kanunî faizi ile birlikte ödenir.

Taksitli satışlarda taksit tutarını ve kanunî faizlerini karşılayacak miktarda kesin ve süresiz banka teminat mektubu verilmesi veya satışı yapılan taşınmazın üzerinde Hazine lehine kanunî ipotek tesis edilmesi halinde, taşınmaz alıcısı adına devredilir. Alıcısı adına mülkiyet devri yapılmayan taşınmazlara ilişkin taksitli satışlarda, alıcı tarafından yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda, tahsil edilen tutarlardan ihale sırasında

alınan geçici teminata isabet eden tutar Hazineye irat kaydedilerek kalanı alıcıya aynen iade edilir.

17. 3194 Sayılı İmar Kanununa göre, tescil ve şüyuun izalesini (ortaklığın giderilmesi) anlatınız.

Belediye ve mücavir alan hudutları içindeki gayrimenkullerin re'sen veya müracaat üzerine tevhid veya ifrazı, bunlar üzerinde irtifak hakkı tesisi veya bu hakların terkini, bu Kanun ve yönetmelik hükümlerine uygunluğu belediye encümenleri veya il idare kurullarınca onaylanır.

Onaylama işlemi, müracaatın belediyelere veya valiliklere intikalinden itibaren en geç 30 gün içinde sonuçlandırılır ve tescil veya terkini için 15 gün içinde tapuya bildirilir.

Tapu dairesi, tescil veya terkin işlemini bir ay içinde sonuçlandırmak zorundadır.

Bu Kanun hükümlerine göre şüyulandırılan gayrimenkullerin sahipleri ilgili idarenin tebliği tarihinden itibaren 6 ay içinde aralarında anlaşamadıkları veya şüyuun izalesi için, mahkemeye müracaat edilmediği takdirde ilgili idare hissedarmış gibi, şüyuun izalesi davası açabilir.

Tarafların rızası veya mahkeme kararı ile şüyuun izalesi ve arazi taksimi de yukarıdaki hükümlere tabidir.

18. 4721 Sayılı Türk Medeni Kanununa göre, hak ehliyeti ve fiil ehliyeti kavramlarını açıklayınız.

Hak Ehliyeti

Her insanın hak ehliyeti vardır. Buna göre bütün insanlar, hukuk düzeninin sınırları içinde, haklara ve borçlara ehil olmada eşittirler.

Sağ doğmak koşulu ile ana rahmine düştüğü andan ölüme kadar olan dönemde herkesin sahip olduğu medeni haklardan yararlanma yeteneğidir. Kişilerin hak ve borçlara sahip olabilme yeterliliğidir.

Fiil ehliyeti

Fiil ehliyetine sahip olan kimse, kendi fiilleriyle hak edinebilir ve borç altına girebilir. Ayırt etme gücüne sahip ve kısıtlı olmayan her ergin kişinin fiil ehliyeti vardır.

Tapu Sicil Tüzüğüne göre, şerh sütununa kaydedilecek hususları yazınız.

Kütüğün şerhler sütununa kaydedilecek hususlar:

- ✓ Kişisel haklar
- ✓ Tasarruf yetkisini kısıtlayan veya yasaklayan şerhler
- ✓ Geçici tescil şerhleri
- ✓ Kanunlarda öngörülen diğer hususlar

19. 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna göre, yükümlülük ihlalinde verilecek adli cezalar nelerdir?

Şüpheli işlem bildiriminde bulunulduğuna dair mahkeme/denetim elemanı dışında açıklama yapılması halinde, bilgi ve belge verme ile muhafaza ve ibraz yükümlülüklerini ihlâl eden kimse 1 yıldan 3 yıla kadar hapis ve 5000 güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Bu suç dolayısıyla tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

20. Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğe göre, finansal kuruluşlar tarafından basitleştirilmiş tedbirlerin uygulanması gereken durumları yazınız.

- Finansal kuruluşların kendi aralarında gerçekleştirdikleri işlemlerde,
- Müşterinin, genel yönetim kapsamında olan kamu idaresi veya Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşunun olduğu işlemlerde,
- Maaş ödemesi anlaşması kapsamında toplu müşteri kabulü yoluyla iş ilişkisi tesisinde,

- Çalışanlara ücretlerinden kesinti yapılmak suretiyle emeklilik hakları sağlayan emeklilik planları ile emeklilik sözleşmelerine ilişkin işlemlerde,
- Müşterinin, halka açık ve hisseleri borsaya kote edilmiş şirket olduğu işlemlerde müşterinin tanınmasına yönelik tedbirler bakımından yükümlülerin daha basit tedbirler almalarına izin verilebilir.

21. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun temel ilkelerini sayarak açıklayınız.

Bu Kanunun temel ilkeleri sınıflandırma, kariyer ve liyakat olmak üzere üç adettir.

Sınıflandırma:

Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer:

Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

Liyakat:

Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

22. 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa göre, geliştirme ödeneği nedir?

Diğer yükseköğretim kurumlarına göre sosyoekonomik açıdan daha az gelişmiş yerlerde öğretim yapan ve/veya yeterli sayıda öğretim elemanı sağlanamayan yükseköğretim kurumları ile bunların bölümlerinde görevli öğretim elemanlarına; almakta

oldukları aylık gösterge ve ek gösterge toplamının 657 sayılı Kanun uyarınca belirlenen aylık katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın 5 katına kadar geliştirme ödeneği ödenebilir.

Bu ödenek damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz.

23. 399 Sayılı KHK'ya göre, personelin genel haklarını yazarak açıklayınız.

- **Sosyal Güvenlik:** 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununa tabidir.
- **Çekilme:** Belirlenen şartlarla görevinden çekilme hakkına sahiptir.
- **Sendika Kurma:** Sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilir ve bunlara üye olabilir.

24. 375 sayılı KHK'ya göre, taban aylığını tanımlayınız.

Taban aylık gösterge rakamı ile taban aylık katsayısının çarpımı sonucu bulunmaktadır. Memurlara "1000" gösterge rakamı üzerinden memuriyet taban aylığı ödenmektedir. Bu ödeme 375 sayılı KHK'nin 1'inci maddesinde düzenlenmiştir. Gelir ve damga vergisi ile sigorta primine tabidir.

Taban Aylığı = Taban Aylık Göstergesi X Taban Aylık Katsayısı

- Memurlar için taban aylık göstergesi 1000 olarak uygulanmaktadır.

25. 178 Sayılı KHK'ya göre, Maliye Bakanlığının bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarını yazınız.

Bakanlığımız Bağlı Kuruluşları

- Gelir İdaresi Başkanlığı
- Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
- Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü
- Kefalet Sandığı

Bakanlığımız İlgili Kuruluşları

- Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu

Bakanlığımız İlişkili Kuruluşları

- Kamu İhale Kurumu

26. 6245 Sayılı Harcırar Kanununa göre sürekli görev harcırarını nereden itibaren verilir?

Harcırar;

- Naklen veya yer değiştirmek suretiyle başka bir mahalle gönderilenlere, bu tayinleri sırasında başka bir mahalde izinli bulunsalar dahi eski memuriyetleri mahallinden;
- Geçici görevle veya vekaleten bir yerde bulundukları esnada asli vazife mahalli değişenlere eski memuriyetleri mahallinden; itibaren verilir.

27. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına göre, ispat hakkını açıklayınız.

Kamu görev ve hizmetinde bulunanlara karşı, bu görev ve hizmetin yerine getirilmesiyle ilgili olarak yapılan isnatlardan dolayı açılan hakaret davalarında, sanık, isnadın doğruluğunu ispat hakkına sahiptir. Bunun dışındaki hallerde ispat isteminin kabulü, ancak isnat olunan fiilin doğru olup olmadığının anlaşılmasında kamu yararı bulunmasına veya şikayetçinin ispata razı olmasına bağlıdır.

28. İdare hukukuna göre, Cumhurbaşkanı karşı imza kuralını açıklayınız.

Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemler haricinde kalan ve kollektif olarak yapılan işlemlerde ilgili bakan ve başbakan tarafından imza atılarak, tüm sorumluluğun üstlenilmesine denir. Burada Cumhurbaşkanının sorumluluğu yoktur.

29. 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununa göre, aynı dilekçe ile dava açılacak halleri yazınız.

- ✓ Her idari işlem aleyhine ayrı ayrı dava açılır.
- ✓ Aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık ya da sebep-sonuç ilişkisi bulunan birden fazla işleme karşı bir dilekçe ile de dava açılabilir.
- ✓ Birden fazla şahsın müşterek dilekçe ile dava açabilmesi için davacıların hak veya menfaatlerinde iştirak bulunması ve davaya yol açan maddi olay veya hukuki sebeplerin aynı olması gerekir.

30. 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa göre ticaret sicili nerede ve nasıl tutulur? Kısaca bilgi veriniz.

Ticaret sicili; bilinmesinde üçüncü şahıslar yönünden fayda ve hatta gereklilik bulunan, ticari işletmeler ve tacirlerle ilgili bazı işlemlerin kaydedildiği resmi bir sicildir.

Ticaret sicili, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının gözetim ve denetiminde ticaret ve sanayi odaları veya ticaret odaları bünyesinde kurulacak ticaret sicili müdürlükleri tarafından tutulur.

Ticaret sicili, ticaret sicili müdürü tarafından yönetilir. Ticaret sicili müdürü ise oda meclisi tarafından Gümrük ve Ticaret Bakanlığının uygun görüşü alınarak atanır.

Ticaret sicilinin tutulmasından doğan bütün zararlardan Devlet ve ilgili oda müteselsilen sorumludur.

31. 5326 Sayılı Kabahatler Kanununa göre, kabahat ihmali davranışla işlenebilir mi?

Kabahat, icraî veya ihmali davranışla işlenebilir. İhmali davranışla işlenmiş kabahatin varlığı için kişi açısından belli bir icraî davranışta bulunma hususunda hukukî yükümlülüğün varlığı gereklidir.

32. 659 Sayılı KHK'nın amaç ve kapsamını yazınız.

Bu KHK'nın amacı; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ve özel bütçeli idarelerin hukuk hizmetlerinin etkili, verimli ve usul ekonomisine uygun şekilde yerine getirilmesine ve bu hizmetlerin yürütülmesinde uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik usul ve esasların belirlenmesidir.

33. 3628 Sayılı Kanuna göre, haksız mal edinme kavramını açıklayınız.

Kanuna veya genel ahlaka uygun olarak sağlandığı ispat edilmeyen mallar veya ilgilinin sosyal yaşantısı bakımından geliriyle uygun olduğu kabul edilemeyecek harcamalar şeklinde ortaya çıkan artışlar, bu Kanunun uygulanmasında haksız mal edinme sayılır.

34. 4483 Sayılı Kanuna göre, soruşturma izninin gönderileceği merci hakkında bilgi veriniz.

Soruşturma izninin itiraz edilmeden veya itirazın reddi sonunda kesinleşmesi ya da soruşturma izni verilmemesine ilişkin karara karşı yapılan itirazın kabulü üzerine dosya, derhal yetkili ve görevli Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir. İzin üzerine ilgili Cumhuriyet başsavcılığı, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ve diğer kanunlardaki yetkilerini kullanmak suretiyle hazırlık soruşturmasını yürütür ve sonuçlandırır.

35. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununa göre, suçta ve cezada kanunilik ilkesini açıklayınız.

Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunda yazılı cezalardan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunamaz.

İdarenin düzenleyici işlemleriyle suç ve ceza konulamaz.

Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz. Suç ve ceza içeren hükümler, kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz.

36. Maliye Uzmanlığı Yönetmeliğine göre, maliye uzmanlarının sorumluluklarını yazınız.

Maliye Uzmanları, görevlerini yerine getirirken aşağıdaki hususlara uyar.

- Verilen görevleri mevzuata uygun şekilde süresinde ve eksiksiz olarak tamamlar.
- Hizmetin adil, verimli ve etkin sunulmasını esas alır.
- Mesleğin gerektirdiği etik ilkelere uygun davranır, Maliye Uzmanlığı mesleğinin gerektirdiği saygınlık ve güven duygusunu sarsacak davranışlarda bulunamaz.
- Maliye Uzman Yardımcılarının en iyi şekilde yetiştirmelerine katkı sağlar.
- Çalışmalarında idareye değer katmayı ve objektif olmayı esas alır.
- Teftiş, denetim, inceleme ve soruşturmayla görevlendirilmeleri halinde;
 - ✓ Teftiş edilen veya denetlenen birimin faaliyetlerini aksatmayacak şekilde görev ifa eder.
 - ✓ Bakanlıkça belirlenen denetim standartlarına uyar.

